

Nr 197.

Ankom till riksdagens kansli den 11 juni 1946 kl. 1 em.

Utlåtande i anledning av väckt motion om obligatorisk läkarundersökning av navigationsskolornas elever.

(1:a avd.)

I en inom första kammaren av herr *Söderkvist m. fl.* väckt motion (I: 18) har hemställts, att riksdagen måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om förslag till 1947 års riksdag om obligatorisk läkarundersökning av navigationsskolornas elever.

Motionärerna hava till stöd för sin framställning anfört följande.

Under många år har det varit ett allmänt önskemål att genom obligatorisk läkarundersökning av skolbarn och -ungdom förekomma och avhjälpa sjukdomsfall för den uppväxande delen av svenska folket. När proposition härom framlades 1944 godkändes också densamma av en enhällig riksdag. Härigenom fingo samtliga under skolöverstyrelsen sorterande läroanstalter skolläkarinstitutionen införd.

Rikets navigationsskolor inrymdes emellertid ej i den ovanberörda propositionen och det med anledning av densamma fattade beslutet. De elever, som bevista dessa skolor, ha under sina resor besökt olika länder. Redan häri ligger ett betydande riskmoment inte endast för dem själva utan även för alla, med vilka de under sin skoltid komma i beröring. De få vidare under sitt arbete på sjön ofta leva under dåliga hygieniska förhållanden, med ensidig kost, trånga förläggningar och med begränsade möjligheter till god personlig hygien. Härtill kommer att arbetet ofta är hårt och måste utföras under ett många gånger ovant och pressande klimat. En hel del invalidiserande sjukdomar äro därför vanliga hos sjöfolk, framför allt lungtuberkulos och kronisk ledgångsreumatism. Under sina besök i hamnarna utsättas de därjämte för smittosamma sjukdomar med livslånga följdtilstånd, vilket erfarenheten visat ingalunda är ovanligt. Under beredskapstiden ha åtminstone en del sjömän kommit i kontakt med svenska läkare, men under normala förhållanden torde detta tyvärr vara mera sällsynt.

Det synes oss därför ligga i öppen dag, att obligatorisk läkarundersökning även av dessa skolors elever skulle kunna rädda mången ung man från framtida sjuklighet och sätta honom i stånd att på ett fullgott sätt även i fortsättningen utöva sitt krävande yrke.

Över förevarande motion har utskottet, efter därom i vederbörlig ordning gjord framställning, inhämtat yttrande från *medicinalstyrelsen*, som anfört, att styrelsen från de intressen, styrelsen företräder, icke har något att erinra mot det i motionen gjorda yrkandet och att styrelsen sålunda tillstyrker

framställning till Kungl. Maj:t om förslag till 1947 års riksdag om obligatorisk läkarundersökning av navigationsskolornas elever.

Utskottet.

Utskottet anser det vara ett väsentligt önskemål, att även navigationsskolornas elever underkastas obligatorisk läkarundersökning och att statliga åtgärder vidtagas för ordnande av denna angelägenhet. Utskottet vill därför föreslå, att denna fråga blir föremål för närmare utredning och förutsätter, att det skall bli möjligt för Kungl. Maj:t att redan för nästa års riksdag framlägga förslag i ämnet.

Utskottet, som alltså tillstyrker den föreliggande motionen, får hemställa,

att riksdagen må med bifall till motionen I: 18 i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t måtte för 1947 års riksdag framlägga förslag om obligatorisk läkarundersökning av navigationsskolornas elever.

Stockholm den 11 juni 1946.

På statsutskottets vägnar:

J. B. JOHANSSON.

Närvarande: se under utlåtandet nr 196.